

Handläggare
Jon Möller
Telefon: 08-508 28 975**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2019-03-05 p. 21

Årsrapport Klimatsmarta stockholmare 2018

Avrapportering av Klimatsmarta stockholmares verksamhet, Klimatpakten och klimatkommunikationen på stadens webb

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna avrapporteringen av Klimatsmarta stockholmares verksamhet 2018.
2. Översända ärendet till stadsledningskontorets kommunikations- och omvärldsavdelning för kännedom.
3. Översända ärendet till samtliga kommunikationschefer i staden för kännedom.

Monika Gerdhem
Tf. FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Klimatsmarta stockholmare har sedan starten 2008 utvecklat nya kommunikationsverktyg och prova på-aktiviteter för att sprida kunskap om och engagera stockholmarna i stadens klimatarbete.

Under 2018 nådde Klimatsmarta stockholmare flera tusen invånare med hjälp av de egna kanalerna i sociala medier och stadens webb; *Pingvinpriset*, som i år bland annat delades ut på nationella konferensen Ekotransport 2030; *Klimatvågen* och sommarjobbade ungdomar; kampanjerna *Sthlm Vintertramp* och *Sthlm Eltramp*. Den sistnämnda belönades med CNCA (Carbon Neutral Cities Alliance) Communications Award. Samtliga aktiviteter bidrog till dialog med stockholmarna om klimatfrågan.

Det är fortsatt god efterfrågan på Klimatsmarta stockholmares handböcker *Klimatsmart i hemmet* och *Klimatsmart på kontoret* samt kokboken *Det smarta köket*. Genom att delta med dessa vid

publika evenemang och använda dem i kampanjer på sociala medier möjliggörs personlig kontakt med stockholmare för dialog och direkt återkoppling på stadens klimatarbete.

Under 2018 har Klimatsmarta stockholmare deltagit i en Klimatklivet-ansökan till Naturvårdsverket tillsammans med 22 andra kommuner i länet och det regionala cykelkansliet, samt i en FORMAS-ansökan med Bolin Centret vid Stockholms universitet.

Flera projekt och insatser sker i staden för att stärka och utveckla stockholmarnas intresse och kunskaper om en mer hållbar konsumtion. Klimatsmarta stockholmare har därför deltagit i flera olika samarbeten i staden. Dessa har gett värdefulla nätverk och möjligheter att dela erfarenheter, sprida kunskap, skapa nya kontakter och utveckla nya metoder med olika aktörer.

Utifrån denna plattform av kommunikationsverktyg, nätverk för kunskapsutbyte, praktiska erfarenheter och aktuella klimatfakta har Klimatsmarta stockholmare utvecklat dialogen med stockholmarna och engagerat dem i omställningen till ett fossilbränslefritt Stockholm 2040.

Bakgrund

Klimatsmarta stockholmare har sedan starten 2008 etablerat klimatkommunikationen i staden genom att utveckla flera nya kommunikationsverktyg, aktiviteter och kanaler för stockholmarna.

Klimatsmarta stockholmarnas tre huvudsakliga syften är att:

- sprida kunskap om vad stockholmarna kan göra för att minska sina och Stockholms stads totala växthusgasutsläpp
- kommunicera Stockholms stads klimatarbete till stockholmarna
- skapa engagemang kring omställningen till ett fossilbränslefritt Stockholm

Klimatsmarta stockholmare har en styrgrupp som tar beslut om aktiviteter och inriktning. I styrgruppen ingår representanter för miljöförvaltningen och stadsledningskontoret. Klimatsmarta stockholmarnas arbetsgrupp, som planerar och genomför aktiviteterna, bestod av 3,25 tjänster fördelade på fem personer. Klimatsmarta stockholmarnas konsultkostnader 2018 uppgick till cirka 510 tkr.

I detta ärende avrapporteras:

- Klimatsmarta stockholmarnas verksamhet
- Klimatpakten
- Klimatkommunikationen på stadens webb

Klimatsmarta stockholmares årsrapport 2018 redovisas i bilaga 1. Den beskriver de aktiviteter och kommunikationsinsatser som har genomförts under året.

Årsrapport Klimatsmarta stockholmare 2018

Stadens miljöprogram och klimatstrategi har utgjort grunden för klimatkommunikations satsningar under 2018. Klimatsmarta stockholmare har vidareutvecklat kommunikationen om stadens klimatarbete och dialogen med stockholmarna om omställningen till ett fossilfritt Stockholm och en hållbar konsumtion genom ökad närvaro i sociala medier, fler tillfällen att möta stockholmare, ökat kunskapsutbyte med andra aktörer i framkant och fler möjligheter till prova-på aktiviteter.

Temakampanjen - resor och transporter

Mot bakgrund av svårigheterna att minska växthusgasutsläppen från transportsektorn i Stockholm beslutade Klimatsmarta stockholmares styrgrupp 2017 att inrikta kommande temakampanj på klimatsmarta resor och transporter och förlänga den till tre år 2017-2019.

Till *Sthlm Vintertramp* rekryterades 60 stockholmare som fick prova på att vintercykla i tre månader från 1 december 2017 till 28 februari 2018. Hösten 2018 rekryterades en ny och större grupp på 100 stockholmare som i vinter provar på att vintercykla från 1 december 2018 till 31 mars 2019.

Till *Sthlm Eltramp* rekryterades 10 vanebilister som åtog sig att ställa bilen och under en månad låna och prova på att elcykelpendla den 2 maj till den 1 juni 2018.

Även några mindre aktiviteter har genomförts i temakampanjen. Den 10-26 april och den 4-18 september ordnades cykelskolor för nybörjare i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och Cykelfrämjandet. Den 20 april ordnades cykelskola för åk 3 på Eiraskolan i samarbete med Sthlm Bike CK. Även trafikkontoret och idrottsförvaltningen är involverade i Cykelskolan.

Cykelaktiviteterna har gett viktiga perspektiv om cykling i Stockholm från dessa målgrupper. Sammantaget utgör initiativen en bra grund för att fortsätta utveckla positiva exempel och kommunikation om cykling och andra klimatsmarta sätt att resa i Stockholm.

Pingvinpriset

Genom Pingvinpriset - månadens klimatsmarta exempel har Stockholms stads klimatarbete uppmärksammas och kommunicerats. Under 2018 har Klimatsmarta stockholmares styrgrupp utsett nio pristagare inom stadens verksamheter för

framgångsrika initiativ och konkreta aktiviteter som har bidragit till att minska stadens energianvändning och klimatpåverkan.

Följande verksamheter tilldelades Pingvinpriset 2018: Bromma stadsdelsförvaltning, finansenheten på stadsledningskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Business Region, Jobbstart Ulvsunda på arbetsmarknadsförvaltningen, Herrängens skola i Älvsjö (utbildningsförvaltningen), Kungsholmens stadsdelsförvaltning samt S:t Erik Markutveckling AB.

Förutom att stockholmarna får kännedom om Stockholms stads klimatmål och att staden satsar på ett aktivt klimatarbete, fungerar priset även som en uppmuntran till stadens medarbetare.

Klimatguidningar

Under 2018 har två lektioner på tema klimatförändringar anordnats för klass 7a och 7b vid Örbyskolan i Älvsjö. Under lektionen berättade personal från miljöförvaltningen om sina respektive arbetsuppgifter i syfte att berätta om möjliga arbeten inom miljö- och klimatområdet. Efter lektionen deltog klasserna (samt en gymnasieklass) i en guidad vandring genom Stockholm på tema *Skyfall eller medelhavsvärme – vad händer med Stockholms-klimatet?* Cirka 78 elever samt sex lärare deltog.

Tre klimatguidningar har även arrangerats för allmänheten i samarbete med Stadsmuseet under Stockholms Kulturfestival. Cirka 75 personer deltog i dessa.

I samarbete med Stockholms stadsmuseum har miljöförvaltningen även genomfört 14 stadsvandringar för allmänheten under 2018. Dessutom har 17 vandringar genomförts i Norra Djurgårdsstaden.

Klimatvågen

Klimatvågen används regelbundet för dialog med stockholmarna om deras vanor, konsumtion och klimatpåverkan. Klimatvågen har under 2018 varit med på flera publika event för att träffa stockholmarna: Vårmarknaden i Norra Djurgårdsstaden, Stockholms universitets klimatfestival, Hållbarhetsforum i Skarpnäck, Sommar på torget i Rinkeby och Akalla, Matologi, Hökarängens hållbarhetsfestival, Skärholmsdagen med 50-års jubileum, I stan utan min bil, Fackförbundet Visions förbunds möte, Klimatpaktens årskonferens, Skanskas gröna vecka samt SIDA:s årliga utvecklingsforum. I augusti arrangerades Klimatvågens sommarturné med 6 sommarjobbare på bland annat Eriksdalsbadet och Kulturfestivalen. Totalt har 1125 stockholmare gjort Klimatvågen och samtalat om sin klimatpåverkan 2018.

Hållbar konsumtion

Klimatsmarta stockholmare arbetar kontinuerligt med att inhämta, analysera och kommunicera aktuell kunskap och metodik för att utveckla arbetet med hållbar konsumtion och stockholmarnas konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp.

Förvaltningen har under 2018 bistått utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret med att ta fram underlag till en matstrategi för Stockholms stad. Strategin innehåller förslag på hur matens klimatpåverkan och matsvinnet kan minskas i stadens verksamheter. Klimatsmarta stockholmarnas erfarenheter från arbetet med kokboken *Det smarta köket* och övriga kampanjer om klimatsmarta livsmedel har varit en viktig grund för att utveckla matstrategin.

Det finns flera olika digitala verktyg, klimatkalkylatorer, som individer och hushåll kan använda för att få en uppskattning av sin totala klimatpåverkan och få tips på hur man kan agera klimatsmart. Klimatsmarta stockholmare har testat olika klimatkalkylatorer för att bevaka området och studera datakällor och metodik.

Flera projekt och insatser sker i staden för att stärka och utveckla hushållens intresse och kunskaper om en mer hållbar konsumtion. Klimatsmarta stockholmare deltar därför i initiativ som Fokusgruppen Leva och Bo i Norra Djurgårdsstaden med exploateringskontoret och Östermalms stadsdelsförvaltning, Vinnova-projektet *Sharing Cities Stockholm* i Hammarby Sjöstad som leds av KTH:s Arkitekt högskola, samt EU-projektet GrowSmarters delprojekt *Klimatsmarta hyresgäster* vid Valla torg i Årsta med Stockholmshem.

Klimatpakten

Klimatpakten är ett samarbete mellan Stockholms stad och företag och organisationer som vill minska sin klimatpåverkan. Idag har nätverket 252 medlemmar från hela Stockholmsregionen. Under året har Klimatpakten arrangerat ett frukostseminarium om mat, möten och event, ett studiebesök i EU-projektet GrowSmarter samt en innovationsworkshop i samverkan med Stockholm Exergi om vikten av att minska mängden plast i avfallet och öka graden av plaståtervinning.

Den årliga Klimatpaktskonferensen genomfördes i Stockholms stadshus 8 oktober med 200 deltagare. I anslutning till konferensen anordnades ett seminarium om hållbara resvanor med 26 deltagare.

Trycksaker

En broschyr, på svenska och engelska, med stadens 66 första Pingvinpristagare har tagits fram för att sprida stadens klimatsmarta exempel.

Under 2018 delades 700 exemplar av handboken *Klimatsmart i hemmet* ut vid olika evenemang samt beställningar via webb, mejl och telefon. Förfrågningarna ökade efter den varma sommaren. Den digitala versionen har lästs av cirka 500 personer.

Den tryckta versionen av handboken *Klimatsmart på kontoret* har under året delats ut till cirka 50 stockholmsföretag och den digitala versionen har lästs av cirka 160 personer.

Under 2018 har kokboken *Det Smarta köket* delats ut till cirka 1000 personer vid publika evenemang, bland annat på Sveriges lantbruksuniversitets *Matologi* vid Norra Bantorget. Kokbokens digitala version har lästs av cirka 500 personer.

Webben

Klimatsmartas stockholmarens webbsidor innehåller tips och inspiration på hur stockholmarna kan leva mer miljövänligt och minska sin klimatpåverkan. Här finns bland annat handboken *Klimatsmart i hemmet* och kokboken *Det smarta köket* samt klimatkalkylatorn *Klimatkontot*. Även de olika temakampanjerna som till exempel *Sthlm Vintertramp* och Klimatvågens sommarturné kommuniceras via webben.

Under 2018 fick webbsidan om olika livsmedels klimatpåverkan, som publiceras tillsammans med kokboken *Det smarta köket*, ovanligt många besök, över 10 000.

Sociala medier

Klimatsmarta stockholmare har arbetat aktivt med aktuell närvaro i sociala medier under 2018. Plattformarna används till att sprida information om Stockholm stads klimatarbete, sprida tips och inspiration för en mer klimatsmart livsstil samt för rekrytering till våra temakampanjer. Sociala medier är både en möjliggörare för att erbjuda direkt medborgardialog med stockholmarna samt ett kostnadseffektivt sätt för Klimatsmarta stockholmare att nå ut med budskap i klimatfrågan.

På Facebook ökade under 2018 antalet följare med 575 till totalt 3006 följare. Den största tillväxten av följare skedde i samband med

publiceringen av videor från *Sthlm Vintertramp* samt lanseringen av *Sthlm Eltramp*.

På Instagram växte antalet följare med 442 till totalt 1414 följare. Ökningen betraktas som framgångsrikt då en mycket liten summa pengar lades på annonsering vilket är en viktig förutsättning för att nå nya målgrupper på Instagram.

Twitter är Klimatsmarta stockholmares lägst prioriterade kanal eftersom den passar bättre för att driva opinion och att annonsera kondenserade nyheter. Antalet följare fortsatte dock att växa, med 134 följare till totalt 809 följare.

Bilagor

Bilaga 1 Årsrapport Klimatsmarta stockholmare 2018